

Nr 2 1995

Nya avtal ger billigare program

Två dagar att minnas

Avtal för EMBLA!

Det blir fel ibland...

Lite av varje

Luleå håller sig framme

MTV-stuk på informationsteknologin!

Goda News-tips efterlyses!

Rektorerna positiva till ny teknik

Gärna nya och bättre sidor!

Skoldatanätet finner sin form

SUNET & SÅNT

Surfar du till Hawaii?

Trosbekännelse

Internet växer fortare än någonsin

Workshop med SHPCnet

Nya avtal ger billigare program

Nu har universitetsdatorcentralerna i samarbete med Statskontoret tecknat avtal med Microsoft som ger storkundsrabatt på PC- och Mac-program. Avtalet är ett s k Education Select-avtal och omfattar alla vanliga program från Microsoft, t ex Word, Excel, Office, systemprodukter som Windows och DOS samt datornätsprodukter som Lan Manager och NT. Listan över produkter är lång och förändras fortlöpande. Avtalet ger mycket kraftiga rabatter. Select gör att programmen får ca 75 procent lägre pris än normalt butikspris för skolprodukter! Förmedlingen av program via Select-avtalet är uppbyggd kring pro-gramserverar som finns på de olika datorcentralerna. UMDAC i Umeå har sin server i gång, de andra dator-centralerna står i startgroparna. Från programservern kan användarna, via högskolans lokala datornät, plocka hem de Microsoft-program som önskas. Du kan läsa mer om detaljerna i Select-avtalet på Web-sidan: <http://www.umu.se/umdac/support-centre/>

Två dagar att minnas

Den sitter i ett av Kungstornen. I de inte helt färdiginredda lokalerna börjar Stiftelsens för kunskaps- och kompetensutveckling finna sina arbetsformer.

Stiftelsen skapades av den förra regeringen med uppgift att förvalta den s k IT-miljarden.

VD är Anders Flodström, med ett förflutet som professor på KTH. Där finns också Mats Brunell, tidigare på SICS i Kista.

De har en hel del att hugga tag i. Uppemot 600 förslag på olika IT-initiativ har redan anlänt till stiftelsen.

Ett projekt har redan fingranskats och tilldelats medel. Det är den s k IT-bussen som fått 4 miljoner kronor.

Tre andra projekt förbereds. Det gäller IT-huset i Stockholm och ett skolprojekt som rör ett 20-tal kommuner i landet samt IT Skåne, som handlar om samverkan mellan olika samhällssek- torer.

För att bättre strukturera sin egen verksamhet kommer stiftelsen att införa två ansökningstillfällen per år:

* 15 maj

* 15 november

- Kreativitet finns det uppenbarligen gott om ute i landet, därom vittnar de förslag vi redan tagit del av, säger Mats.

Stiftelsen hoppas kunna stötta informationsteknologiska initiativ under ett tiotal år framöver:

- Exakt hur många år det blir vet ingen i dagsläget. Det enda som är säkert är att den s k IT-miljarden inte får ta slut på kortare tid än fem år, avslutar Mats.

Avtal för EMBLA!

När SUNET gjorde sin MIME-utvärdering i höstas visade sig EMBLA vara det PC-postprogram som hanterade MIME bäst.

För att göra EMBLA lättare till-gängligt har det, på SUNET:s ini- tiativ, också tecknats ett avtal med leverantören ICL i Linköping.

Avtalet med ICL bygger också på distribution via datorcentralernas programservrar.

Du som vill veta mer om avtalet kan kontakta Lars Wänglund på UMDAC, han har datorpostadressen Lars.Wanglund@ umdac.umu.se

---

Det blir fel ibland...

Med väl valda citat kan man återfinna sin egen mening hos vilken författare som helst, sa en gång Saint-Beuve.

Därför läser Sunettens redaktör Lenin just nu!

Endast den som icke uträttar något i praktiken kan undgå att begå fel, sa Vladimir Uljanov på sin tid.

Fel förekommer förvisso i Sunetten. Hela fjolåret upprepades ett och samma fel på första- sidan - utan att ett enda klagomål nådde redaktionen!

Vilket var felet?

Det talar vi inte om!

Däremot bjussar vi på en t-tröja till de läsare som händelsevis har ett gammalt nummer kvar och därför kan tala om vilket fel vi upprepade med en dåres envishet!

Tio t-tröjor väntar på nya ägare.

I väntan på läsekretsens efterkloka tillrättavisningar erin-rar vi oss en annan tänkare.

- Stora mäns fel är tröst för dumhuvuden, sa visst Isaac D'Israeli:

Så stor är inte Sunettens redaktör. Och inte så dum heller?

I varje fall inte dummare än att han förstår, att alla måste använda huvudet för att hitta rätt fel i Sunetten. LF

Lite av varje

NORDUnet

Nu har NORDUnet beslutat upp- gradera de nordiska linjerna från 2 Mbps till 8 Mbps.

De linjer som berörs är:

* Stockholm - Oslo

* Stockholm - Köpenhamn

* Stockholm - Helsingfors

Telia AB, Region Nord, kommer att leverera linjerna, förhopp- ningsvis i redan juni.

NORDUnet hyser också förhoppningar att förbindelsen till USA ska uppgraderas till 24 Mbps - eller åtminstone till 8 Mbps. Förhoppningsvis är uppgraderingen genomförd den 1 juli.

HPD-rådet

Det s k HPD-rådet - där HPD står för högpresterande datorresurser - har utlyst medel som sökts av de organisationer som vill bygga upp nationella superdatorcentraler.

Av sju inkomna ansökningar har fyra redan avslagits. Kvar står Linköpings universitet (NSC), KTH (PDC) och Umeå universitet (f d SDCN).

Internationell expertis kommer att granska deras ansökningar och därefter ge en samlad bedömning till HPD-rådet.

COAST-projektet

SUNET:s ATM-pilot tillsammans med Telia har nu lyckats överföra 29,5 Mbps från Göteborg till Uppsala över en 34 Mbps-linje.

Två av projektets centralfigurer, Gunnar Lindberg på Chalmers och Robert Olsson på SLU, har båda besökt en ATM-konferens i San Jose.

1.000 personer mötte upp i San Jose, en handfull kom från Sverige.

Konferensen var mycket givande, konstaterar Lindberg och Olsson i sin reserapport.

- Mycket stora investeringar görs, men beslut i många stora frågor är ännu inte tagna. Utvecklingsfasen kommer sannolikt att pågå länge än och de potentiella användarnas utmaning är att själva avgöra när tekniken nått en sådan mognadsgrad att den passar de egna behoven, heter det i rapporten.

Du som vill läsa den i sin helhet kan gå till:

<http://populus.slu.se:8001/ATM/Reserapport-ATM-year3.html>

Luleå håller sig framme

Högskolan i Luleå håller sig väl framme när det gäller informationsteknologi.

Några exempel:

- * Luleå bygger ut studentdatornätet (i april är 800 rum an- slutna, inom två år ca 2 500).
- * Studenterna kan lägga upp sitt schema via en schemaserver.
- * Stöd och uppmuntran ges till studentdatorföreningen som hjälper till med

driften av stu- dentdatornätet!

- * Högskolan har ett projekt (DIP-projektet) för att nyttja nätet för informationsspridning.
- * Högskolan har visningsterminaler uppkopplade mot Internet, bl a i studieexpeditionen.
- * Högskolans q-arbete publiceras också på Internet.
- * Högskolan sprider interninformation via Internet (Notisan, platsannonser, kurser, försäljning, uthyrning, liknande det som finns i interntidningar).
- * Kursinformation ges via Internet (en sökbar kurskatalog).
- * Rekryteringsinformation och forskningsinformation för externt bruk ges via Internet.
- * Dokumentation finns av i stort sett alla möten som staben svarar för (både inom staben och med institutionsföreträdare).
- * Högskolan arbetar för ett datornät i länet (BD-net).
- * Ett kompetenscentrum finns för distansöverbyggande teknik, CDT (forskning och utbildning).
- * Försök med datorkommunikation i distanskurser förekommer (mest video hittills).
- * Mediapedagogutbildning startar i höst, multimediautbildning planeras till hösten 1996.

MTV-stuk på informationsteknologin!

IT-bussen står startklar. Den 18 april är det pressvisning, sedan bär det iväg längs norrlandskusten.

- Vi har ett ungdomligt stuk på informationsteknologin, säger Carin Melin på IT-generationen, en av dem som håller i trådarna för turnén.

Ja, turné och turné... Carin talar hellre om road show.

När Sunetten besöker IT-generationens huvudkontor i Kungstornet har man just haft sin audition.

- Våra medhjälpare är unga och kunniga - om jag skulle önska mig någonting så vore det ännu fler tjejer i bu-bussen står startklar. Den 18 april är det pressvisning i Stockholm, sedan sen, säger Carin.

I dagsläget är 23 gymnasieskolor inbokade. Showen börjar i Sigtuna den 19 april och avslutas den 2 juni.

- Vi börjar med en IT-show i aulan. Det blir multimedia och MTV-stuk i 40

minuter.

Efter showen i aulan får lärare och elever själva testa den nya tekniken. Allt medan IT-bussen - som i själva verket är en trailer - står till förfogande på skolgården.

I IT-bussen har man skapat mor-gondagens klassrum - där finns både CD-ROM och Internet.

Totalt hoppas IT-bussen kom-ma i kontakt med 35.000 lärare och elever.

- Det är inte datorentusiasterna vi vänder oss till - vi hoppas på nya datorentusiaster i IT-bussens hjul- spår, säger Carin.

Kostar penga

IT-bussens resa genom Sverige kostar förstås en hel del. Grundplåten har IT-generationen fått från den nya Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling.

Stiftelsen ställer upp med 4 miljoner kronor. Dessutom har många leverantörer bidragit med utrustning.

- Det är viktigt att vi visar upp branschen i hela dess vidd. IT-bussen får inte upplevas som ett jippo från en enskild leverantör.

Varje skola får också betala en slant för besöket - 25.000 kronor närmare bestämt.

- Det är mycket pengar för många skolor, men man får också mycket för pengarna, säger Carin.

Till hösten hoppas hon på ytterligare en resa med IT-bussen - om IT-generationen får som den vill bär det av söderut med en ny show till nya gymnasieskolor.

Vårens turné

18 april	Pressvisning, Stockholm
19 april	Sigtuna
20 april	Eskilstuna
21 april	Tierp
24 april	Uppsala
26 april	Avesta
27 april	Sala
28 april	Bollnäs
29 april	Bollnäs
2 maj	Borlänge
3 maj	Ludvika
4 maj	Fagersta
5 maj	Älvdalen
8 maj	Söderhamn
9 maj	Hudiksvall
10 maj	Ljusdal

11 maj Sundsvall
12 maj Timrå
15 maj Ramsele
16 maj Sollefteå
17 maj Örnsköldsvik
18 maj Vilhelmina
19 maj Skellefteå
22 maj Piteå
29 maj Stockholm
30 maj Stockholm
31 maj Stockholm
1 juni Stockholm
2 juni Stockholm

Goda News-tips efterlyses!

Fråga: Jag hörde i ett tv-program att den som skaffar sig ett modem bara behöver betala lokalsamtal för att an- vända Internet oavsett var i landet man befinner sig.

Är det verkligen sant?

Svar: Nej, det är inte riktigt sant. Prissättningen varierar från leverantör till leverantör.

Telia använder ett 020-nummer. Du som är PLUS-ansluten betalar ingenting för uppringningen, du som inte är PLUS-ansluten betalar 29 öre oavsett längden på samtalet.

SwipNet har andra betalnings-principer. Eftersom SwipNet inte finns över hela landet - framför allt inte norr om Sundsvall, så får du åtminstone betala vad det kostar till närmaste anslutningspunkt.

Säkert finns det också andra debi-teringsprinciper på marknaden. Det börjar nu dyka upp alltfler företag som säljer Internet-abonnemang.

Kom dock ihåg att det inte bara är uppringningen som kostar pengar. Studera noggrant de abonnemangs-prislistor som datortidningarna pre-senterar med jämna mellanrum.

PS! Du som har ett modem och kommunicerar med omvärlden via en högskola betalar bara lokalsamtal om du befinner dig i samma rikt-nummerområde som högskolan.

Fråga: Varje dag får man höra om allt elände som döljer sig i konferenssystemet News. Kan inte Sunetten ge några tips på nyttigheter som döljer sig där?

Svar: Konferenssystemet News är mycket omfattande och mycket om-diskuterat. Den senaste tidens pornografidebatt är ingen isolerad svensk före- teelse. Krafter i USA försöker göra pornografihanteringen straffbar. En undersökning i USA visar att det på ett halvår i News förekom 450.620 bilder och texter av erotisk natur. De sågs eller lästes 6.432.297 gånger! Stora siffror som förmodligen säger mer om användarna än om konferenssystemet. Vilka nyhetsgrupper rekommenderar vi då istället?

Skulle vi alla kunna enas kring vad som är nyttigt, roligt och lärorikt, då vore det en enkel fråga att besvara.

Innan enigheten infunnit sig, nöjer vi oss med att rekommendera några svenska nyhetsgrupper som lockar många diskussionslystna:

swnet. diverse

swnet.internet.policy

swnet.jobs

swnet.musik

swnet.org.skolverket.skol-net

swnet.politik

swnet.pryltorg

swnet.svenska

Ta gärna en titt!

Sunetten ger inga kvalitetsgaran- tier, men tycker att de svenska grupperna ganska väl illustrerar hur News kan användas.

Oavsett vilka hobbies eller intressen du själv har kan du sedan vandra ut i vida världen och hitta likasinnade att samtala med.

Rektorerna positiva till ny teknik

Har du talat med din rektor?

Det har Sunetten gjort. Vi har skickat ett datorbrev med några frågor till de rektorer vi hittade adressen till.

Vi har också fått en hel del tänkvärda svar.

Universitetskansler Stig Hagström brukar nämna datorposten som ett exempel på hur kontakt kan skapas mellan personer som annars aldrig skulle mötas. Sunettens brev till rektorerna bär syn för saken. Visst har vi pratat med rektorer förut - men aldrig med alla på en gång!

På adressjakt

Vi började med att leta datorpostadresser bland de högskolor som har egna Web-sidor.

Det tog längre tid än vi tänkt oss - två timmar!!!

Rektorsadresserna är inte alltid lättfunna - och alla rektorer har inte en egen datorpostadress!

Därför fick Bengt Samuelsson på Karolinska institutet och Gustaf Lindencrona på Stockholms universitet sina frågor via SUNET:s faxdator.

Mer lättåtkomlig är rektorn vid högskolan i Luleå, Ingegerd Palmér:

- Jag sköter min datorpost själv och tycker det är lika spännande att vittja brevlådan varje gång, förklarar hon.

Hälften av det tillfrågade rektorerna sköter själv sin datorpost.

- Den blygsamma omfattning som datorposten har idag gör att jag kan sköta den själv, säger t ex Stig Strömholm i Uppsala - en av dem som besvarade Sunettens frågor allra först.

Andra rektorer hanterar datorposten i nära samråd med sitt kansli.

Några större problem att skilja på personlig post och ämbetsmannapost har våra rektorer uppenbarligen inte:

- Jag får aldrig privat post, säger både Boel Flodgren i Lund och Ingemar Lind i Örebro.

Per Eriksson, rektorn i Karlskrona/Ronneby, tvingas dock emellanåt göra vissa avvägningar:

- Ett datorbrev till mig som rektor är ju en officiell skrivelse som ska diarieföras om det inte framgår att det är arbetsmaterial, diskussioner eller enkla frågor.

Per Eriksson tror att allmänna adresser som rektor@universitet.se kan lösa sådana problem.

- Det gör det också lättare för oss rektorer att kommunicera, säger han. Anders Sjöberg på Chalmers för ett liknande resonemang.

Många har surfat

Flera av våra rektorer har gett sig ut på egna utflykter längs Internet.

- Jag surfar ibland mellan olika högskolor. För egen del tycker jag att vi nått långt, utan att fördenskull vara helt färdiga med vår presentation, säger till exempel Sven-Ove Johansson, rektorn i Halmstad, som besvarade Sunettens frågor snabbast av alla.

Klockan 15.35 den 2 mars skickade Sunetten ut rektorsbrevet. Klockan 7.52 dagen därpå levererade Sven-Ove sina svar. Så hanteras datorpost när den är

som bäst!

Bland de surfande rektorerna finns också de som hyser vissa tvivel:

- Jag surfar inte ofta. Universitetens informationssidor ligger fortfarande på barnstadiet, säger Jan Ling på Göteborgs universitet.

- Jag har provat, men gör inte om det. Det fanns allt för mycket som saknar intresse, menar Sven Erlander vid Linköpings universitet.

Ingegerd Palmér surfar inte heller så ofta, men hon har en annan bevekelsegrund.

- När jag surfar blir jag ofta sittande väldigt länge. Jag hittar så mycket som är spännande - som rektor har jag tyvärr sällan den tid som krävs för sådana utflykter.

Lokala initiativ

Många högskolor och universitet har redan börjat dra igång egna projekt och initiativ.

I Halmstad utannonserar man lediga tjänster med WorldWide Web - erfarenheterna hittills är mycket goda.

Hela högskolan i Karlskrona/Ronneby har skaffat sig en IT-profil, livligt påhejad av SoftCenter och TelecomCity.

Högskolan i Kalmar har skapat landets första distanskurs om Internet. Just nu lockar den 220 deltagare från hela landet, berättar rektor Dan Isacson.

Vid Göteborgs universitet är man i full färd att inrätta en professur i humanteknologi.

IT-grupper, IT-råd och IT-kommittéer finns det också många i landet, de flesta med uppgiften att forma den egna högskolans IT-strategi.

Plus och minus

IT förändrar vårt samhälle - på gott och ont. Så lyder rubriken på det artikelutkast som kalmarrektorn Dan Isacson kompletterar sina svar med.

Nio A4-sidor med visdomsord som Sunetten nu studerar!

I svaren från övriga rektorer kan man också skönja en blandning av stor entusiasm och sund skepsis.

- Tekniken får aldrig bli sig själv nog, säger till exempel Sven-Ove Johansson i Halmstad. Tekniken ska i första hand förenkla tillvaron för användarna.

- Och glöm inte bort de etiska, juridiska, biologiska och psykosociala perspektiven, fortsätter Sven-Ove.

Anders Fransson i Borås och Anders Sjöberg på Chalmers varnar båda för överkonsumtion.

- Det finns olika slags skräp. Både skräp som cirkulerar i näten och datorskräp - branschens snabba utveckling med ständigt nya och ännu bättre modeller gör att sopberget blir en miljöfara, menar Anders Fransson.

Mitthögskolans Kari Marklund har ett ännu vidare perspektiv.

- Alla har inte råd! En dator och ett abonnemang kostar några månadshyror -

i tider av arbetslöshet är nog inte Internet det första som en fattig svensk satsar på.

Kari påpekar också att det i ett internationellt perspektiv finns mycket att ta tag i.

- Många länder saknar än idag den infrastruktur som informationsteknologin kräver.

Vid en titt på kartorna över Internets utbredning är det lätt att ge honom rätt - i Afrika finns riktigt många vita fläckar.

Etiken

Vid Umeå universitet har man nyligen inrättat en etisk kommitté för informationsteknologiska frågor.

- Kommittén ska inte bara hantera pornografiska frågor, den ska vara rektorsämbetets vakande öga i allt vad etiska spörsmål heter, säger Sigbrit Franke.

Det här med etik och teknik är något som uppenbarligen också en-gagerar andra rektorer.

Många lägger sin röst för ett eller flera etikseminarier.

Förslag på talare finns förstås: Emin Tengström, Lennart Olausson, Stellan Welin, Stig Hagström, Peter Seipel, Christina Ullenius, Anders Ulfvarsson, Barbro Westerholm, Göran Hermerén, P-O Wäring och Bengt Wallentin får många rektorsrekommendationer.

Miljongåva

Sunetten - som är av generös natur - överräckte avslutningsvis 1 miljon fiktiva kronor till var och av rektorerna att användas i informationssyfte.

Vad satsar de på?

- Beloppet är dessvärre inte stort! Jag skulle börja med att bygga ut kommunikationslederna till de stora studentbostadsområdena, säger Stig Strömholm.

Sven Erlander är inte heller imponerad av miljongåvan.

- Vårt datorråd diskuterar satsningar på 15 miljoner kronor. Så visst kan vi använda din miljon på ett nyttigt sätt.

Flera av rektorerna prioriterar utbildning och användarstöd i olika former. Ingegerd Palmér tycker erbjudandet känns lite konstigt.

- Det är som att säga: Om du har 1 miljon kronor att ringa för, vad skulle du säga då? Men det är klart - om jag hade 1 miljon - då skulle jag försöka göra tillträdet till Internet ännu enklare. Jag skulle lära ALLA att använda Internet. Och jag skulle naturligtvis lära ALLA hur man lägger in information på ett bra och åskådligt sätt.

- Den nya tekniken måste bli lika enkel och självklar som telefonen och faxen, avslutar hon.

Gärna nya och bättre sidor!

- Jag fick anledning att granska högskolornas Web-sidor när min flickvän ville utbilda sig till journalist. Vår vandring bland utbildningsbeskrivningarna gjorde mig fast förvissad att högskolor och universitet har mycket att lära när det gäller WorldWide Web.

Orden kommer från Pelle Andersson, kulturredaktör på Aftonbladet och en av dem som ser till att Aftonbladet Kultur finns på Internet.

- Vi hade svårt att hitta i universitetsinformationen! Och när vi såg något intressant, överraskades vi av gigantiska texter med överlånga rader - det var inte lättläst, precis.

Men familjen Andersson gav sig inte så lätt. De hittade ett intressant utbildningsalternativ.

- Då kom nästa överraskning! Vi tog för givet att man kunde klicka fram en ansökningsblankett! Nu vet vi att det inte går - det är kanske något som hör framtiden till, spekulerar Pelle.

Han tror att den nya tekniken behöver ytterligare en tid att forma sin egen identitet, att finna sina egna förtjänster.

- Än så länge är det nog en hel del tryckt material som slentrianmässigt läggs in på Web-sidor.

När användarna lärt sig den nya teknikens alla möjligheter, kommer de säkert att ställa större krav på hur informationen presenteras, menar Pelle.

Tillfälligheter

Han gör sina iakttagelser utifrån erfarenheterna med Aftonbladet Kultur, som ju förändrats en hel del under det knappa år man visat sig på Internet. Det var en hel del tillfälligheter som fick Aftonbladet att påbörja sin satsning.

- Vår avdelning för elektroniska medier hade en del egna funderingar när Mark Comerford från journalist-utbildningen dök upp och föreslog att vi skulle samarbeta i ett Web-projekt, berättar Pelle.

- Det ville vi förstås! Men visst fanns det tvivlare, kanske framför allt på vår tekniska avdelning. Där sitter våra dataexperter! Det var framför allt datavirus och hackare som oroade dem.

Men en Web-sida blev det. En sida som under året utvecklats och blivit flera.

- Men Aftonbladet Kultur är först och främst en tryckt tidning - med den tryckta tidningen som utgångspunkt försöker vi göra en bra elektronisk version.

Erfarenheterna hittills är mycket goda. Han säger det inte rakt ut, men av hans entusiasm att döma kommer säkert Aftonbladet att satsa ännu mer på Internet.

- Den snabba responsen och det direkta tilltalet saknar motsvarighet i andra medier. På Internet oroar man sig inte för formaliteter. Där finns en befriande respektlöshet för makt-apparaten som tidningsmän uppskattar, avslutar Pelle.

LF

Skoldatanätet finner sin form

För ett år sedan fick Skolverket i uppdrag att utveckla och driva ett skoldatanät.

Idag deltar ett 40-tal skolor i Skolverkets pilotprojekt.

Men det är fler än så som är intresserade. Ett 50-tal skolor har redan skapat egna Web-sidor.

Via Skolverkets hemsida kan man göra många skolbesök - från Kågeskolan i norr till Östratornskolan i söder.

Kågeskolan ligger utanför Skellefteå och Östratorn-skolan ligger i Lund. Arbetet med det svenska skoldatanätet ska resultera i en sammanhållen informationsstruktur för landets skolor.

Den strukturen ska skolorna tillämpa via de redan befintliga näten, allt efter egna behov och förutsättningar.

Fyra olika grundfunktioner kommer att erbjudas via skoldatanätet:

Katalog - så att skolorna hittar varandra via nätet.

Konferenser. Med News ska skolorna samarbeta ämnes- och områdesvis.

Informationssökning. Eleverna ska lära sig söka kunskap över hela världen.

Goda exempel. Skoldatanätet vill bli ett forum för goda idéer: "Så här gjorde vi!"

Erfarenheterna av det pilotprojekt som pågår föder säkert tips och tankar som många skolor kan ha nytta av.

Du som vill veta mer gör klokt i att bevaka Skolverkets Web-sida:

SUNET & SÅNT

Det är mycket nu!

Alla snackar om Internet. Spaltkilometrarna avlöser varandra.

Journalisterna har kanske inte fått kabel-fnatt, men många vill visa sig på styva linan.

Dagens informationsteknologiska yra får mig att minnas Umeå på 50- talet!

Då kämpade flera norrlandsstäder om det femte exemplaret.

Den kampen vann Umeå. 3,5 ton böcker - en hel järnvägsvagn - anlände 1951.

I järnvägsvagnen fanns litterä-ra storverk, men där fanns också motböcker, häften med svarta änglar och kolorerade tidningar.

Den efterlängtade kulturskatten lagrades på museet. Dit vall- färdade det unga Umeå - eftersom museet fick tidningar som förut bara välsorterade herrfriseringar kunde stoltsera med!

Idag drar vi på munnen åt en sådan historia.

Stramare blir anletsdragen när vi konfronteras med moderna tiders informationsteknologiska avigsidor.

Internet och konferenssystemet News vållar en hel del huvudbry.

Där finns också herrfriseringsslitteratur - och annat av tvivelaktig karaktär.

News har blivit ett verktyg för allehanda knölar - alla betraktas inte som geniknölar.

Medan somliga vältrar sig i erotiken, efterlyser andra etiken.

Rösterna är många. På Internet talar ovana ordbrukare och ordnära ordbehandlare med varandra.

Ibland uppstår kulturkrockar, ibland kulturchockar.

De som vet hur man uppför sig i salongerna brukar ryta till: Stopp och belägg! Väck åtal!

Det sa man inte i Umeå på 50-talet, där höll man tyst.

Det gör man inte på Internet.

Det gjorde man inte heller när televisionen nådde våra vardagsrum. Minns Per Oscarsson!

Radion har också haft sina folkstormar. När den första kvinnan läste nyheterna på 30-talet blev Sveriges Radios telefonväxel nerringd.

- Avskeda fruntimret, var nog det vänligaste som sas.

Andra kommunikations-medel har också satt känslorna i svallning.

I tidningen Hjulspport från 1897 läser jag att "cykling är en fara för kvinnans skönhet":

- På samma gång som cykeln hemsöker alla civiliserade länder som en farsot, löper den kvinnliga skönheten att blifva förjagad från jordens yta.
- Fortfar hon med sin sport utan att genom lämpliga medel hejda den började förstörelsen af hennes utseende kan hon inom några få månader anse sig förlorad, skrev Hjulspport.

Om några år kan vi säkert le lika hjärtligt åt allt som skrivs om Internet idag!

Eller är jag ute och cyklar?   Lennart Forsberg

Surfar du till Hawaii?

Tala om att surfa på nätet!

I sommar är det Hawaii som tar emot världens alla datornätsexper-ter. INET '95 arrangeras den 27 till 30 juni på Sheraton Waikiki Hotel i Honolulu.

Temat för konferensen är: The Internet: Towards a Global Information Infrastructure.

Programmet är givetvis späckat med många parallella sessioner. Bland annat handlar det om:

- * Network Technology
- * Network Engineering
- * Application Technology
- * Users
- * Regional Issues
- * Policy Issues
- * Commercial and Business Aspects
- * Education

Du som vill ha detaljerad information om konferensen hittar den enklast med WorldWide Web från: <http://www.isoc.org/inet95.html>

Trosbekännelse

En klädmedveten man i Trosa
längs Internet ofta sågs strosa.
Han blev upprörd minsann
när en trosa försvann.
Då avbröt han tvärt med att Newsa.

LF

Internet växer fortare än någonsin

Tala om high-speed!

Internet i Sverige växer fortare än någonsin tidigare.

Ett sätt att mäta tillväxttakten är att räkna antalet domäner - under första kvartalet i år registrerades fler nya domäner än under hela fjolåret!

Ansvaret för registreringen av do-männamn i Sverige har Björn Erik- sen på KTH.

- Det fanns en tid när jag kunde alla domännamn utantill, men den tiden är förbi, säger Björn.

1993 fanns det 360 domäner i Sverige. Under 1994 registrerades 1529 nya domännamn.

- Under de tre första månader-na i år har redan 1650 nya domäner registrerats. Varje månad i år registreras fler domäner än under hela 1993, berättar Björn.

De domännamn han registrerar är de som ligger närmast den svenska toppdomänen, se.

- Det är inget självändamål att ha många domännamn - tvärtom! Jag försöker begränsa antalet och jag har strikta regler att rätta mig efter.

Grundregeln för att en ny domän ska accepteras är förstås att den inte redan är upptagen.

- Ingår domännamnet som en del av ett företagsnamn, eller om domännamnet utgörs av hela företagsnamnet, så är förutsättningarna för acceptans stora, säger Björn som fungerar likt en spindel i ett mycket smidigt domänverk.

Workshop med SHPCnet

Swedish High Performace Compu-ting Network, SHPCnet, arrangerar sin tredje workshop den 26-27 september på Hotel Nova Park i Knivsta. Workshopen vill skapa bättre underlag för planering av nätverk, lokalt och globalt. Ur programmet:

- * Rapportering från ATM-tester
- * Snabba WAN
- * Snabba LAN
- * TCP på höghastighetsnät
- * Algoritmer för effektiva transportnivåprotokoll
- * Distribuerade filsystem för höghastighetsnät
- * Internationella perspektiv

Information lämnas av Mats Andersson i Linköping, msa@nsc.liu.se

---

Lennart.Forsberg@umdac.umu.se